

ОСНОВНІ ПРИЧИНИ ПОСЛАБЛЕННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ АКТИВНОСТІ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ В УКРАЇНІ

Біловодська О.А.

Сумський державний університет, м. Суми

Усвідомлення пріоритетності інноваційного розвитку для зростання соціально-економічних показників як окремих суб'єктів господарювання, так і держави в цілому змушують уряди країн, споживачів, постачальників та інших учасників економічних відносин спрямовувати свої зусилля на активізацію інноваційних процесів у різних галузях економіки. Адже в умовах високої світової конкуренції інноваційна діяльність промислових підприємств є потужним інструментом для посилення ринкових позицій нашої держави. Однак як свідчать сучасні реалії інноваційний розвиток не став потужним підґрунтям для зростання вітчизняної економіки. Позитивні тенденції хоча й спостерігалися протягом кількох років, але мали переважно тимчасовий нестійкий характер, позбавлений чітких довгострокових орієнтирів.

Констатуючи послаблення розвитку інноваційної діяльності в Україні з'ясовано основні причини таких процесів на різних рівнях управління:

– національному: 1) військовий конфлікт на Донбасі та окупація Криму у 2014 р., що значно підірвало стабілізацію та деякі позитивні зрушення показників інноваційної активності промислових підприємств України; 2) значне зниження технічного рівня виробництва; 3) відсутність дієвої системи стимулювання інноваційно-активних підприємств; 4) недосконалість державної інноваційної політики та відповідного законодавства щодо підтримки та захисту інноваційної діяльності; 5) повільне формування в Україні ринку інноваційної продукції; 6) високий рівень морального і технічного зносу основних фондів у промисловості; 7) економічні суперечності між інтересами держави та підприємствами, орієнтованими на інноваційний шлях розвитку; 8) активний «відтік мізків» до країн ЄС, США та інших держав; 9) дисбаланс конкурентного середовища в різних регіонах тощо;

– підприємницькому: 1) недосконалість зв'язків між учасниками інноваційного процесу; 2) низька мотивація розроблення та фінансування інновацій; 3) відсутність ефективного механізму управління інноваційними процесами; 4) нестача фінансових коштів; 5) не усвідомлення необхідності систематичного технологічного переоснащення виробництва сучасними технологіями та технікою; 6) необізнаність маркетингових служб в особливостях комерціалізації інновацій; 7) недосконалість мотивації персоналу, враховуючи підвищену значущість окремих фахівців; 8) відсутність повноцінної інформаційної бази щодо інноваційних проектів тощо.

Таким чином, враховуючи підтверджений закордонним досвідом факт, що за часів уповільнення зростання економіки не знижують, а збільшують витрати на науку, технологічне переоснащення виробництва, розроблення, впровадження та комерціалізацію інновацій, а також те, що інноваційний сценарій розвитку - це довгий і кропіткий процес на сьогодні вкрай потрібно активізувати інноваційні процеси в економіці України.